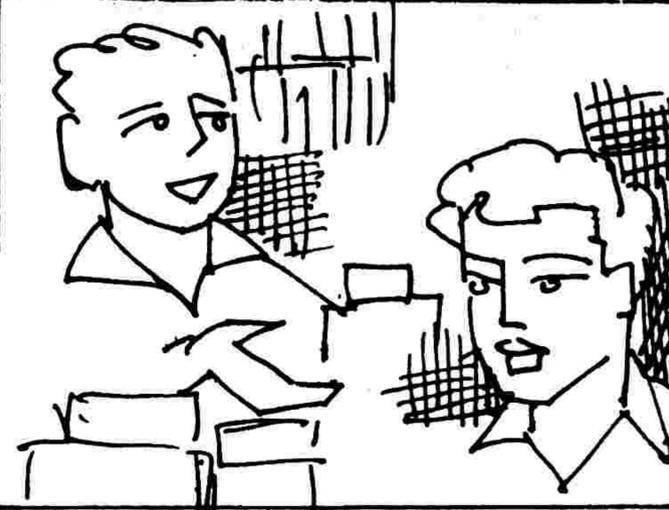

అదివారం ఆఫీసుకి వెళ్ళు కాలాన ఇంట్లో ఏం తోచక అలా పవర్ పేలవైపు బయలుదేరి నా మిత్రుడి దుకాణం చేరుకున్నాను. నా మిత్రుడు శేఖరం అక్కడో కిక్కిరాపు నడుపుతున్నాడు. అందులో వార, మాస, దినపత్రికలు కూడా దొరుకుతాయి (తెలుగువే అనుకోండి). కిక్కిలతోపాటు అన్ని రకాల 'బ్రాండ్'ల సిగరెట్లు సైతం జోరుగా, హుషారుగా అమ్మకం చేస్తాడు మావాడు శేఖరం. శేఖరం, నేను పదో తరగతిదాకా ఒకే స్కూలులో, ఒకే క్లాసులో సహాధ్యాయులం. వాడు పదో క్లాసు రెండుసార్లు తప్పి, ఆపై ఇంక చదివే ఓపిక లేకనో, వాళ్ళ నాన్నకి వదిలించే స్తోమత లేకనో అర్జం

"ఇప్పుడొచ్చిన అతను మంచి శ్రీమంతుడు. మంచి ఖర్చుదారుడు. తనకి సిగరెట్ పెట్టి అవసరం. కాని, అదిచ్చి చిల్లర లేదంటే, ఆ తక్కువైన చిల్లర బదులు ప్రతిక తీసుకోండి అనగానే తీసుకున్నాడు. నిజానికి నా దగ్గర చిల్లరున్నా ఆ ప్రతిక కొనిపించడం కోసం చిల్లర లేదన్నాను. అతనా ప్రతిక కొనడంవల్ల నాకు క్షణంలో యాభై వైసల కమిషన్ లాభంగా వచ్చింది. ఇలా అబద్ధం ఆడడంవల్ల అతనికి నష్టం ఏం లేదు నా వల్ల."

"అయినా కొనే స్తోమత వుంది కదా అని వెంటనే కొన్నాడు. భుక్తికోసం వ్యాపారరీత్యా అలా చిన్న చిన్న చిట్కాలు చేయడం మాకు మామూలే. అందువల్ల ఎవరికీ నష్టంలేదు. ఇదే సేదవడైతే రెండ్రూపాయిలు పెట్టి అంత వెనక ముందూ మాడకుండా కొనడం కాబట్టి, తప్పని సరిగా సిగరెట్ పాకెట్ ఇచ్చి, చిల్లర కూడా మిగతాది వాపసు ఇచ్చి వుంటాను. ఇంకేదైనా కొనమన్నా ఆ వ్యక్తి కొనలేదు కాబట్టి" అన్నాడు. మొత్తానికి శేఖరం ఘటకుడే!

చదువులో కాకపోయినా, జీవితంలో మంచి హుషారు, తెలివి ప్రదర్శిస్తున్నాడని నాకు అన్నింటి మనసులోనే మెచ్చుకున్నా వాణ్ణి. వాడు చేసేది వ్యాపారమే ఐనా, ఒకరిని మోసం చేయకుండా, మనిషి స్తోమతని, స్వభావాన్ని అంచనాకట్టి తనకి లాభం కలిగినా, ఎదుటి మనిషిని దోచకుండా తెలివిగా, సమంజసంగా సమయస్ఫూర్తిని చూపెట్టి నొప్పించక తానొక్క అనే రీతిలో చేస్తున్నాడనుకుని "మంచి వ్యాపారవేత్తవేవోయ్" అని కితాబిచ్చేను.

—ఎస్. వెంకటరవింద్ర

బిజినెస్ సీక్రెట్

లుగా పవర్ పేలలో కిక్కి కమ్ పుస్తకాల షాపు తెరచేసి 'దిగ్విజయం'గా నడుపుకొస్తున్నాడు.

చదువులో కాస్త వెనుకంజవేసినప్పటికీ, వ్యాపారంలో ఘటికుడనేనని నలుగురిచేత అనిపించుకున్నాడు. మా ఇద్దరి దారులు, వృత్తులు వేరైనా, స్నేహితులం కాబట్టి అప్పుడప్పుడు వాడి షాపుకెళ్ళి అక్కడ పుస్తకాలూ అవీ తిరగేస్తూ, మాట్లాడుతూ, సిగరెట్లు పీలుస్తూ, కిక్కి నముల్తూ శేఖరంతో మాట్లాడి వస్తుంటాను నేను. నేను వెళ్ళేసరికి వాడు బిజీగా వున్నాడు. ఎవరికో గబగబా నాలుగు కిక్కిలు కట్టి, మరో మూడు ప్రతికలు వేరే వారికిచ్చి, వారిచ్చిన డబ్బు చూసుకుని, ఇవ్వాల్సిన చిల్లర ఇచ్చేసి నన్ను చూసి "రా గురూ ఏమిటిలా వచ్చేశావ్?"

అంటూ కూర్చో అన్నట్టు అక్కడున్న చిన్న బెంచీ చూపెట్టేడు. అక్కడ కూర్చుని, వాణ్ణి వ్యాపారం ఎలా వుందని కుశల ప్రశ్న వేసేను.

బ్రహ్మాండంగా వుందన్నాడు. ఇంతలో ఒక వ్యక్తి దుకాణం దగ్గరకొచ్చి, ఒక సిగరెట్టు పెట్టె ఇమ్మని పదివోటు ఇచ్చేడు. ఆ వ్యక్తి హుందాగా, ఖరీదైన దుస్తులతో దర్జాగా వున్నాడు. మావాడు సిగరెట్ పాకెట్ ఇచ్చి, ఐదు రూపాయిలు తిరిగి ఇస్తూ, "రెండ్రూపాయిల చిల్లర తక్కువైంది సార్" అని, "పోనీ రెండ్రూపాయిపాయిలకు ఇంకేమైనా తీసుకుంటారా?" అని, "కొత్త ప్రతిక వచ్చింది సార్, చాలా బాగుంది" అని చూపించాడు. ఆ వ్యక్తి "సరే ఇప్పు" అంటూ ఆ రెండ్రూపాయిలకు బదులుగా ఆ ప్రతిక పట్టుకుని వెళ్ళిపోయాడు. నేను శేఖరాన్ని అడిగేను "నీ దగ్గర విజంగా చిల్లర లేదా? ఇంతమంది వచ్చిపోతున్నారు కదా? సేల్స్ బాగా వుంటాయి కదా?" అని. శేఖరం "మనిషిని బట్టి వ్యాపారం చేస్తే బాగా సంపాదించొచ్చు."

"మయూరాక్షి? నేను నీకు సహాయం చేస్తాను. విషయం సమగ్రంగా చెప్పు..."

"చెప్పడానికేముంది. నా భర్తకు ప్రమోషన్ కావాలి. అతను స్టోరు ఇన్స్పెక్టరుగా వున్నాడు. గుమస్తా ఉద్యోగం ఒకటి ఖాళీ అయింది. దానికి సీనియారిటీలో ఇతను ఆరోవాడు. ఇతని అర్హుకి మరో రెండు సంవత్సరాలు పడుతుంది."

"అందుకోసమని పెళ్ళాన్ని రాయ్ దగ్గరికి పొమ్మన్నాడా?"

"అవును, రావు బాబూ!"

"ఇది చాలా అన్యాయం. నీ భర్త ఇంత దౌర్భాగ్యుడని నేననుకోలేదు."

"చాల మంది పెద్ద మనుషులే ఇలాంటి పనులు చేశారు."

"మయూరాక్షి! దాగుడుమూతలు ఎందుకు? విషయం చెప్పు."

"ఏనే తీరిక నీకుందా?"

"మయూరాక్షి నీది చెప్పినా వింటాను."

"నేను బోల్ ఫూర్ శాంతినికేతనంలో ఎమ్మె పాస యాను. అంత తెలివి తేలులు లేకపోతే ఒక ప్రాఫెసరు గారింటికి పాఠం కోసం వెళ్ళేదాన్ని. ఆయన చాలమంచి వాడే! సందేహాలేదు. కాని అతనికో బావమరిది

వుండేవాడు చాల తెలివైన వాడు. నాకు సెకెండు క్లాసు ఇప్పిస్తానని మోసం చేశాడు. అది వాడి వృత్తి. మరేం చేయను."

"దామిల్"

"తరువాత ఉద్యోగమిప్పిస్తానని మరోడు డబ్బు తిన్నాడు. నన్నూ విడిచి పెట్టలేదు."

"వెధవ!"

"తరువాత- నా తల్లి దండ్రులు-వాళ్ళేం చేస్తారు! బీదవాళ్ళు- వాళ్ళు నా జీతం రాళ్ళతోనే సంతోషించారు. ఎంతమందో పెళ్ళి చేసుకోవాలని వచ్చినా, వెనక్కు పెట్టారు- నాతోపాటు వాళ్ళ బ్రతుకు చెడుతుందని"

"మరీ దౌర్భాగ్యుడెలా జతపడ్డాడు?"

"నేను తెచ్చే జీతంలో సగానికి ఒప్పుకున్నాడు. అట్టే డబ్బు కూడా కట్టడం వుచ్చుకోలేదు."

"అయితే కొంతలో కొంతమందివాడే"

"ఏం మంచి! అతనికి నన్నెళ్లా వినియోగించు కోడమో తెలుసు."

"అంటే?"

"ఆ రోజు నన్ను తనే నీ దగ్గరికి సంపించాడు. ఉద్యోగం చిన్నదైనా వ్యసనాలకు తోలుండదు కదా! నువ్విచ్చిన డబ్బులు నెల్లాళ్ళు తాగాడు."

"రాస్కెల్!"

"రావ్ బాబూ! ఇప్పుడిరాయ్ దగ్గరికి పోయి ప్రమోషను తెమ్మంటున్నాడు."

"ఓ మయూరాక్షి! నువ్వీ పనిచేయడానికి వీల్లేదు."

"మరేం చెయ్యడం?"

"ఏం చెయ్యడమో నాకు తెలుసు. వాడిని కొనేస్తాను. డబ్బే వాడికి కావాలి. మిగిలిన దంతా జెంసం. నీ భర్తకు వారంరోజుల్లో ప్రమోషను తెప్పిస్తున్నానని చెప్పు."

"నిజమా, రావు బాబూ!"

ఆమె ఏడ్చింది. ఆ ఏడుపునుంచి తేరుకొంది. తరువాత నవ్వింది. తరువాత ఒంటికి కట్టిన పుట్టాలు విస్కొంది.

"ఇదెందుకు?"

"నీ దగ్గర నాకు బిడియం లేదు"

రావు బాబు ఆమెను చేతుల్లోకి తీసుకొని అన్నాడు.

"బట్టలు వేసుకో! నువ్వు నాకు హృదయ మిచ్చావు. ఈ శరీరం దేనికి! నువ్వు నా ప్రాణానివి. నా దేవతని మయూరాక్షి!"